θρῶπι, καὶ δὲ κόσμησε τοῦ ἀνήκουνε. Ἂν θέλεις σκότωσέ με.

* * *

—Τὴ ζωή σου, δράκο, εἶπε ἡ γριά, δὲν μπορῶ νὰ τὴν ἀγγίξω. Ἐκεῖνος ποὺ μᾶς ἔκαμε μᾶς ἔβαλε στὸν κόσμο γιὰ νὰ ζοῦμε γιὰ τὸν κόσμο. Μέσα στὰ κατάβαθα τῆς γῆς μὲ εἶχε τώρα χρόνια καὶ μὲ μάθαινε γιὰ νὰ σὲ πολεμῶ. Μέ μαθε πολλά· μὰ ἀκόμα ἔχω περισσότερα νὰ μάθω. Ὡς τὰ τώρα μὲ ἐμπόδιζες ἐσύ. Εἰς τὸ ἑξῆς, τώρα ποὺ τύφλωσα τὰ δυό σου μάτια, εἶμαι λέφτερη νὰ ἐργαστῶ. Σοῦ πῆρα τὸ παρὸ δικό μου καὶ τὸ μέλλο. Ὅσο γιὰ τὸ παρελθὸ εἶσαι ἀνίκανος νὰ μοῦ τὸ καταστρέψεις πιά. Μ' ἀφτὰ τὰ τρία ἐγὼ πάω μπροστά. Μοῦ εἶναι ἀδιάφορο ἂν ζεῖς γιὰ πέθανες. Σήκω περπάτησε.

Ὁ δράκος ὁ ταλαίπωρος ἀπόρησε.

— Ἔτσι στραβός; τῆς εἶπε.

— Ἔτσι πρέπει νὰ εἶσαι, τοῦ ἀπάντησε ἡ γριά.

— Καὶ ποιὰ εἶσαι σὺ λοιπόν; ἀρώτησε.

— Ἡ Γνώση, ἀποκρίθηκε ἡ γριά.

— Κ' ἐγὼ τί εἶμαι;

— Ἡ Ἀμάθεια.

* * *

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἀρχίζει ἡ ζωὴ ποὺ ξέρουμε...

Εἰκοσιτρὶς τοῦ Ἀπρίλη 1905.

ΧΑΧΑΡΙΑΣ ΦΥΤΙΑΗΣ

ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ

το ἕνα, κ' ἕνα φρ. χρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικό, πουλιοῦντα στὰ γραφεῖα μας τἀκόλουθα βιβλία:

Τοῦ **Ψυχάρη** «Ταξίδι» καὶ «Ὄνειρο τοῦ Γιαννίρη».

Τοῦ **Πάλλη** «Ἥλιος καὶ φεγγάρι».

Τοῦ **Φωτιάδη** Τὸ «Γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ ἐκπαιδευτική μας ἀναγέννηση».

Τοῦ **Ἐφταλιώτη** «Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης» καὶ «Μαζώχτρα, Βρουκολακας κλπ.»

Τοῦ **Φιλίντα** Γραμματικὴ τῆς Ρωμέϊκης γλωσσας (μέρ. Α').

Τοῦ **Λόγγου** «Δάφνης καὶ Χλόης» (χαρτοδεμένο) μεταφρ. Ἠλ. Βουτιερίδη.

Τοῦ **Σοφοκλῆ** Αἴας. Μετάφρ. Χήσιμου Σίδερη

Τοῦ **Χ. Ἀντρεάδη** «Ὁ Μέγ' Ἀλέξαντρος».

Τοῦ **Κ. Πασαγιάννη** «Μοσκιὲς» (Διηγήματα 50 λεπτά).

Ἡ *ΙΛΙΑΔΑ*, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν κ. Ἀλέξ Πάλλη δρ. 2 καὶ φρ. χρ. 2 στὸ ἐξωτερικό.

Ο ,ΝΟΥΜΑΣ'

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ χρ. 10

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου (Ὀφθαλμιατρεῖο), Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδερόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεῖα Στουρνάρα, Ἐξάρχεια), στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἑστίας» Γ. Κολάρου.

Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Ξηρού, ὁδ. Βουβουλίνας ἀρ. 1, σιμὰ στὴν Τρούμπα.

Ἡ συντρομὴ πληρώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἑνὸς χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ

ΚΑΠΟΙΟΣ

κύριος Λ. Καλότυχος, μᾶς εἶπαν, εἶναι ἀνώτερος ὑπάλληλος στὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας. Ὁ κύριος αὐτὸς, ἐπειδὴ ἔτυχε νἄχει μπάρμπα ὄχι στὴν Κορώνη ἀλλὰ στὰ Λαγκάδια, τὸ μακαρίτη Ντεληγιάννη, κάνει ὅ,τι θέλει μέσα στὸ Ὑπουργεῖο· μ' ἄλλα λόγια, γράφει πέντε ἔγγραφα τὸ χρόνο, ἔτσι γιὰ τὰ μάτια, καὶ χιλιάδες γράμματα—αὐτὰ ὄχι γιὰ τὰ μάτια—στοὺς διάφορους δασκάλους συσταίνοντας τὰ διδαχτικὰ βιβλία τοῦ Κ. Καλότυχου καὶ τοῦ Ἡλία Καλότυχου. Τὰ βιβλία αὐτὰ εἶναι δικά του, γιατὶ ὁ Κ. Καλότυχος, ὁ πατέρας του, δικαστικὸς κλητήρας στὸν Πύργο, δὲν ἀδειάζει νὰ γράφει διδαχτικὰ βιβλία, κι ὁ Ἡλίας Καλότυχος, ἀδερφός του, σπετσέρης στὸ Κάϊρο, ἔχει πεθάνει δῶ καὶ δυὸ χρόνια κ' ἔτσι δὲν πρόφτασε νὰ στείλει ὁ ἄμοιρος στὸ διαγωνισμὸ διδαχτικὰ βιβλία καὶ νὰ «ἐγκριθοῦν».

Ὁ κ. Λ. Καλότυχος λοιπόν, σὰν ἔξυπνος Ρωμιὸς ποὺ εἶναι, καταδολιεύεται τόσο μαστορικὰ τὸ νόμο ποὺ δὲν ἐπιτρέπει σὲ ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου νὰ τυπώνουν καὶ νὰ πουλᾶνε διδαχτικὰ βιβλία. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ γίνεται αὐτὴ ἡ μπερμπατιά. Ἡ «Ἑστία» τῆς περασμένης Παρασκευῆς κατάγγειλε ἄλλη παρόμοια, κι ὁ «Νουμᾶς» δῶ καὶ τρία χρόνια, στὰ πρῶτα πρῶτα φύλλα του, ξεσκέπασε κάποιων ἄλλων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου ποὺ τύπωνε καὶ πουλοῦσε δικά του διδαχτικὰ βιβλία μὲ τὄνομα κάποιου συγγενῆ του—ὁ Ἡλίας Πετρούλιας δηλ. ὑπάλληλος στὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας (θαρροῦμε πὼς εἶναι ἀκόμα) μὲ τὄνομα τοῦ Π. Πετρούλια μπακάλη στὸ Ἐρημοῦπολιο τῆς Θήβας (θαρροῦμε πὼς τὰ βιβλία τοῦ λογίου μπακάλη πουλιοῦνται ἀκόμα).

Σκόλια δὲ χρειάζουνται, μὰ καὶ δὲν ὠφελοῦνε. Ἱκανοποιούμαστε μοναχὰ ὅσα μᾶς εἶπε ὁ διευθυντὴς τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας» ποὺ μᾶς κατάγγειλε αὐτὴ τὴν μπερμπατιὰ καὶ σᾶς καλονυχτίζουμε. Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν τὸ κάνει ὁ κ. Κολλάρος:

— Ἐμεῖς τρῶμε τὰ βιβλιοπωλεῖα πληρώνουμε φόρους, νοίκια, ἐπιτήδευμα, ὑπαλλήλους, τόσα χρήματα γιὰ τύπωμα βιβλίων, κι ὅμως ἡ Πολιτεία πρέπει καθῆκο νὰ μᾶς προστατέψει, μᾶς πολεμάει λυσσασμένα μὲ τοὺς ὑπαλλήλους της.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ἂν τύχει νὰν τὰ διαβάσει αὐτὰ ποὺ γράφουμε, θὰ βασάσει τὴν κοιλιά του ἀπὸ τὰ γέλια ποὺ βρίσκουνται ἀνόητοι ἀνθρῶποι νὰ ζητᾶνε στὸ Ρωμαΐϊκο φύλλους σε' ἄχερα.

ΚΑΘΕ

νόμος Ρωμαΐϊκος ἀφήνει πάντα κ' ἕνα παραθυράκι γιὰ νὰ μπαίνει ἀπ' αὐτὸ ἡ παρανομία. Μεγάλη ἀλήθεια καὶ παλιὰ ποὺ τὴ θυμηθήκαμε προχτὲς ἀκούγοντας ἕνα Ρωμιὸ ὑπάλληλο νὰ καταστρώνει ἐπιθετικὸ σκέδιο κατὰ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου.

Ἡ κουβέντα εἴτανε γιὰ τὸν καινούριο νόμο ποὺ αὐξαίνει τὰ χρόνια τῆς σύνταξης· κ' ἔλεγε ὁ ὑπάλληλος·

— Ἐγὼ ὅταν ἔμπενα ὑπάλληλος, ἔκανα, νὰ πεῖς, συβόλαιο μὲ τὸ Δημόσιο νὰ δουλέψω εἴκοσι χρόνια καὶ νὰ πάρω ὕστερα τὴ σύνταξή μου· τώρα τὸ Δημόσιο καταπατάει τὸ συβόλαιό του καὶ μὲ

τὴ ρωτήξω γιατὶ κλαίει. Σὰ νὰ ἐμάντευα κάτι συφοριακὸ ποῦ ἐπλάκωνε τὸ σπίτι μας, κ' ἔτρεμε ἡ ψυχή μου νὰ τὸ ξεμολογήσῃ. Μέσα μου κοίτοταν ἡ ἀπόκριση γιομάτη ἀνατριχίλες. Τὸ φῶς τῆς λάμπας ἔπαιζε τώρα πέρα δῶθες. Ἡ μητέρα ἦρθε καὶ μισάνοιξε τὸ παράθυρο. Μιὰ ριπισιὰ ποῦ ἀγέρα μᾶς φύσηξε. Τρομάρα μας, καὶ ἡ καρδούλα μας χτύπαγε σὰν σπαρταριστὸ πουλάκι, ποῦ τό δειρε τὸ βροχοχάλαζο.

— Θεανώ, μοῦ εἶπε ἡ μητέρα κλείνοντας τὸ παραθυρόφυλλο, ἀκοῦς παιδάκι μου φωνές; ἤ τάχα θὰ εἶνε ὁ ἀγέρας καὶ τὰ κύματα;

— Ὄχι μητέρα, ὁ ἀγέρας εἶνε στὰ παραθύρια τοῦ κάτου σπιτιοῦ, ποῦ θὰ εἶνε ἀνοιχτά.

— Ἀνοιχτά, μοῦ ἀποκρίθηκε κοιτάζοντας με κατάματα, ποῦ ἔνοιωσα νὰ βούλιαζε στὰ μάτια μου ἡ συφορὰ ἀπὸ κεῖνα τὰ μάτια της, ἔτσι γιὰ ὥρα κρατῶντας τα καρφωμένα ἀπανού μου, ὁλάκερα, ὁλογούρλωτα ἀπὸ φρίκη, σὰ νἄβλεπε ὁμπρός της τὸ ἀπέραστο πεντάπυκνο σκοτάδι. Ἐμαζεύτηκα στὴ θέση μου καὶ χαμήλωσα στὸ τραπέζι τὰ μάτια, βλέποντας στὸ κεντητὸ τραπεζομάντηλο, τὸ παλιό, μὲ τοὺς καβαλάρηδες καὶ τὰ πουλάκια ποῦ πετοῦν στὸν ἀγέρα. Ξάφνου σὰν φτεροκοπήματα ἀκούστηκαν κάποιοι ἦχοι γύρω στὸ σπίτι, κάτι σὰ νὰ ἀνέβαιναν ἀνάερα πόδια κάποιες σκαλωσιές, καὶ νὰ σκαρφάλωναν στὴ σκεπή. Ὕστερα κάποια σφυριχτὰ μέσα στὴ γῆς ποῦ ἐβούλιαξεν ἡ μπόρα, κι' ὁ ἀγέρας τὰ κομάτιασε, τὰ κύλαε σὲ χίλιες φλογέρες καλαμένιες στὰ παραθύρια μας· ὁ ἀγέρας ποῦ φευγε στὰ βράχια καὶ στὶς ξέρες, καὶ στ' ἀρόκοπα κύματα σαλαχῶντας τὰ μάβρα του τ' ἄτια ποῦ χρεμέτιζαν πνιχτά, μέσα στὶς ὀγρές τους στράτες. Ἡ μητέρα γνεύοντας μας νὰ τὴν ἀκλουθήσουμε πῆγε στὸ κονοστάσι. Τὰ γόνατά μας λυγίζανε, κ' ἔνοιωθα στὴν ψυχή μου μυστικὴ μιὰ φοβέρα. Τότες σὰν τσακίσματα δεντρῶνε στὰ δάση ἀκούστηκαν, ἀντιτρίζανε, ρέκαζαν στὸ ἀκρογιάλι μὲ τοὺς βράχους. Φωνὲς σύσμιχτες σὲ ρούφουλες ἀντηχήσανε στὸ χαλασμό, κούφιες, τρομαχτικές. Προσευκόμαστε. Κάναμε γονατιστές. Ξαφνικὰ ἄκουσα τὸ λαχάνιασμα τῆς μητέρας στ' αὐτί μου γλήγορο καὶ ξεψυχιστικό, καὶ μοῦ εἶπε σιγά, σὰν ἀπὸ μέσα ἀπὸ ταφόπετρα, γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουνε τ' ἀδερφάκια μου·

— Πήγαινε στὴν κάμαρα νἀποκοιμήσῃς τ' ἀδέρφια σου καὶ γύρισε στὴν τραπεζαρία.

Πῆρα ἀμέσως σὰν τελειώσαμε τὴν προσευκή μας τ' ἀδέρφια μου, καὶ πήγαμε στὴν κρεβατοκάμαρα. Πάσκισα καὶ τ' ἀποκοίμησα μὲ κάποιο παραμύθι. Ἡ θειὰ Ζωούλα κοιμόταν στὴ σοφίτα, κοπιασμένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τὸν κάματο, καὶ τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ. Ἐνύρισα στὴν τραπεζαρία καὶ βρῆκα μισοκλαημένη τὴ μητέρα μου. Τὴ θλίψη της ἔνοιωθα, μὰ κάτι μοῦ κραζε μέσα μου πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ τὴ ρωτήσω τὴν ἀφορμή. Ἔλεγα πάντα μὲ τὸ στοχασμό μου πῶς θὰ τὴ μάθω γλήγορα μοναχὴ μου. Ἐσήκωσε τὰ μάτια της ὑγρὰ καταπάνω μου, ἐτρεμαναστέναξε περίλυπη, καὶ πέρνοντάς με ἀπὸ τὸ χέρι μοῦ εἶπε σιγά, καὶ μὲ τρεμουλιασμένη ἀπὸ συγκίνηση φωνή·

— Ἀληθεια, τὰ παραθύρια τοῦ κάτου σπιτιοῦ εἶνε θεάνοιχτα ἀπόψε. Ἀκῶ ποῦ σφυρίζει ὁ ἀγέρας μέσα τους καὶ χτυπᾶνε. Θέ μου, καὶ νἄξερες πῶς κεῖ μέσα εἶνε τόρα καιρὸς ποῦ κάθεται... Εἶνε καιρὸς τόρα ποῦ δὲ θέλει νὰ μᾶς ἰδῇ, καὶ οὔτε νὰ μᾶς μιλήσῃ... Παιδί μου ἐσὺ ἀθῶο, δὲν πρέπει νὰ μαθῃς τὴν ἱστορία ποῦ μὲ μαρτυρεύει... Ὡστόσο πρέπει νὰ ξέρῃς πῶς εἶμαι δυστυχισμένη ἀπὸ σένα...»

Λέγοντας τὰ στερνὰ ἐτοῦτα λόγια βούρκωσαν τὰ μάτια της, τρέξανε στὰ μάγουλά της τὰ χλωμὰ δάκρυα στρογγυλὰ, ὁλόγιομα· μ' ἀγκάλιασε, μέ σφιξε, μὲ φίλησε γλυκά, χύνοντας στὸ κεφάλι μου ὁλόγυρα δάκρυα, ἀγγίζοντας ὅλο μου τὸ κορμὶ μὲ τὰ χέρια της, καὶ χαϊδεύοντας τὰ μαλλιά μου, ποῦ τὰ χαίροταν πάντα καὶ τὰ καμάρωνε. Κ' ὕστερα πάλε

θέλει ὑπάλληλο γιὰ ὅλη μου τὴ ζωή. Νὰ λοιπὸν τί θὰ κάνω. Ὅτα συμπληρώσω τὰ εἴκοσί μου χρόνια θὰ πασκίσω νὰ βρῶ τρόπο νὰ μὲ πάψουν. Ἀμέσως κουρντίζω μιὰ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Δημοσίου, τοῦ φέρνω αὐτὸ τὸ λογικώτατο καὶ νομικώτατο ἐπιχείρημα, βάζω καὶ τίποτα μέσα καὶ κερδίζω τὴ δίκη, κι ἂ δὲ βαριεται ἀς βουρλίζεται ὁ Ράλλης μὲ τοὺς νόμους του.

Τὰ «νομικώτατο» καὶ τὰ παντοδύναμα «μέσα» εἶναι τὰ περίφημα παραθυράκια τοῦ καθε νόμου, ποὺ λέγαμε. Μὰ ὁ Ρωμιός, κι ἂ δὲν ἔχει παραθύρια ὁ νόμος, εἶναι ἱκανὸς νὰν τοῦ ἀνοίξει. Σ' αὐτὴ τὴ δουλιὰ εἶναι πρωτομάστορας, καὶ κανένας δὲν τοῦ βγαίνει.

ΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ

στὶς ἐπαρχίες ἀρχίσανε νὰ κουνιοῦνται καὶ νὰ δείχνουν κάπια σημάδια ζωῆς, ἀφοῦ ὁ καινούριος ἐκπαιδευτικὸς νόμος ἔπεσε πάνου τους σὰ λεπίδα καρμανιόλας. Ἀπὸ ὅσα δημοσιεύουνται στὶς ἐφημερίδες, φαίνεται οἱ δασκάλοι δὲ θἀφήσουνε νὰ σφαγοῦνε σὰν τάρνια. Καλὸ κι αὐτὸ καὶ νὰ ποὺ γίνεται ὁ,τι εὐχηθήκαμε στὸ περασμένο φύλλο. Μόνο σὰ ζωντανέψουνε θἀρχίσουνε νὰ λογαριάζουνται.

Εὐτυχῶς τὸ ζωντάνεμα ἄρχισε νὰ γλυκοφαίνεται καὶ κεῖνες οἱ «μυστικὲς ἀπόφασες», ποὺ γράφουν οἱ φημερίδες, κάτι καλὸ μᾶς κάνουνε νὰ ἐλπίζουμε. Ἂς κοιτάζουν τί γίνεται σήμερα στὸ Ἀρσάκειο· τρεῖς ἀδειανὲς θέσες τὶς ζητᾶνε *διακόσες σαράντα δασκάλες* ποὺ πεταχτήκανε στοὺς δρόμους μὲ τὸν καινούριο νόμο τοῦ Ράλλη. Τὰ ἴδια ἂς περιμένουνε μεθαύριο καὶ γιὰ λόγου τους. Ἡ πυρκαγιὰ ἄναψε στὸ σπίτι τοῦ γείτονα; Περίμενέ την καὶ στὸ δικό σου.

ΣΥΓΚΙΝΗΘΗΚΑΝΕ

λέει, οἱ *γραμματοσημόφιλοι* (χμ! λέξη κι αὐτὴ μιὰ φορά!) γιὰ τὰ καινούρια γραμματόσημα ποὖβγαλε τὸ Θέρισσο, κι ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς ζητᾶνε τὴ σειρά τους. Οἱ «Ἀθῆναι» μάλιστα, μὲ τὸ γνωστὸ πατριωτισμό τους, ἀναλάβανε νὰ προμηθεύουν τέτια, δίχως κανένα κέρδος, καὶ τρεχᾶτε νὰ προφτάξετε, γιατὶ τυπωθήκανε λίγα κι ὅσο πᾶνε σώνουνται.

Νά λοιπὸν ποὺ τὸ Θέρισσο ἔκανε κ' ἕνα καλό, νὰ συγκινήσει τοὺς γραμματοσημόφιλους. Πρέπει ὅμως ἀμέσως νὰ τυπώσει καὶ κάρτ-ποστάλια γιὰ νὰ μὴν ἀφήσει παραπονεμένους καὶ τοὺς *καρτποσταλιοφίλους*, μὲ τὸ συμπάθειο. Κ' ἔτσι τὰ καλὰ γίνεται τέλειο, ἐξὸν πιὰ ἀπὸ τὸ μεγάλο καλὸ ποὺ χάρισε στὸ ἔθνος τὸ γραμματοσημασμένο πιὰ τώρα Θέρισσο.

ΤΟ ΚΑΚΟ

ποὺ γίνεται στὶς ἐφημερίδες, μιὰ βδομάδα τώρα, γιὰ τὴν παραγγελιὰ τῶν ἀντιτορπιλλικῶν, ἔχει κάπιο λόγο, μᾶς λέει ἡ «Ἑστία», ὄχι καὶ τόσο... ἀντιτορπιλλικόν. Μερικοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ μας ἐνδιαφέρνουνται γιὰ μερικὰ ἐργοστάσια ποὺ παραγκωνιστήκανε καὶ νά ὁ λόγος ποὺ χαλνοῦνε τὸν κόσμο.

Ἡ «Ἑστία» λέει κι ἄλλο· φοβερίζει πὼς ἂ δὲν πάψουν οἱ ἀδικιολόγητες φωνές, θὰ ξεσκεπάσει κάτι μυστικὰ ποὺ ξέρει καὶ ποὺ θἀναγκάσουν τοὺς φωνακλάδες νὰ βουβαθοῦνε. Μὰ γιατὶ φοβερίζει καὶ δὲν τὸ κάνει; Δὲ νομίζει πὼς ἔχει ὑποχρέωση, ἀφοῦ ξέρει κάτι, νὰ φωτίσει τὸν κόσμο ποὺ κοροϊδεύεται τόσο ἀδιάντροπα; Πῶς ἐβούβανε ὁ κ. Ἀναστασίου ὅλους τοὺς ὑβριστὲς καὶ συκοφάντες του μὲ τὴν πειστικιὰ καὶ παληκαρήσια διατριβή του ποὺ δημοσίεψε στὸ «Ἄστυ» τῆς Τετράδης;

Μὲ τὰ «κάτι ξέρω καὶ κάτι θὰ πῶ» δὲ βγαίνει τίποτα. Ὅ,τι ξέρεις, πρέπει νἄχεις καὶ τὴν παληκαριὰ νὰν τὸ λές. Ἔτσι μοναχὰ γίνεται δουλιά.

ΜΙΑ

ὑπερλογιωτάτη φημερίδα τῆς Πόλης, ἡ «Κωνσταντινούπολης» (Τρίτη, 6 Σεπτεμβρίου 1905, σελ. 1) ἀναφέρνοντας κάτι γνωστικὰ λόγια τοῦ Κλαρετῆ γιὰ μερικὰ ἄσεμνα καὶ πορνογραφικὰ φραντζέζικα βιβλία, ρήχνεται μὲ λύσσα στοὺς δημοτικιστάδες ποὺ «δὲν περιορίζονται εἰς τὸν ἐκχυδαϊσμὸν τῆς γλώσσης, μωρὲ μάτια μου! ἀλλὰ τείνουσι νὰ ἐκφαυλίσωσι καὶ πᾶσαν αἰσθητικὴν ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ νὰ ἐκπορνεύσωσι πᾶν τὸ σεμνὸν καὶ ἠθικόν». Ἔτσι ἀρχίζει τὸ ἄρθρο, καὶ τελιώνει ἔτσι. «Καὶ ἐν τούτοις οἱ μορφινομανεῖς τῆς μαλλιαροσύνης ἐθεώρησαν ὡς δόξαν νὰ μετοχετεύσωσιν εἰς τὴν ἀγνὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν τὸν αὐτὸν βόρβορον».

Κακοηθέστατη συκοφαντία αὐτό, γιατὶ ἂς μᾶς ἀναφέρει ἕναν ἀπὸ μᾶς ποὺ ἔγραψε ἢ μετάφρασε πορνογραφικὸ βιβλίο. Ὅλα δικά τους εἶναι, καὶ δὲν τοὺς τὰ ζηλέψαμε. Δικοί τους ἀκόμα εἶναι κι ὁ Σουρῆς ποὺ μετάφρασε τὶς «Νεφέλες» κι ὁ Κουρούπης ποὺ μετάφρασε τὶς «Ἐκκλησιάζουσες». Πατὶ λοιπὸ νὰ μᾶς τοὺς φορτώνουνε στὶς ράχες μας;

Χωρὶς νὰ κάνουμε τὸ σεμνότυφο βεβαιώνουμε τοὺς ταρτούφους καὶ συκοφάντες τῆς «Κωνσταντινούπολης» πὼς προχτὲς ἀκόμα ὁ Βουτιερίδης καταπιάστηκε νὰ μεταφράσει τὸ «Συμπόσιο» τοῦ Λουκιανοῦ γιὰ τὸ «Νουμᾶ» κι ἀναγκάστηκε νὰν τὸ παρατήσει στὴ μέση γιὰ μερικὲς κάπως λεύτερες φράσες, ἂν καὶ ἡ ἔξυπνη αἰσχρότητα τοῦ Λουκιανοῦ μπροστὰ στὴ χοντροκομένη αἰσχρότητα καὶ μάλιστα τὴ μεταφρασμένη τοῦ Ἀριστοφάνη εἶναι Βαγγέλιο.

ΝΕΤΖΙΜΠΕ

(Ἡ ἀρχὴ του στὸ περασμένο φύλλο)

Β' ΠΡΑΞΗ

(*Ἡ σκηνὴ παρασταίνει σάλα πλούσια στολισμένη στὸ σπίτι τοῦ Ταχὴρ-Ἀμπάζη*)

ΣΚΗΝΗ Ι.

ΤΑΧΗΡ-ΑΜΠΑΖΗΣ

(*Συλλογισμένος καὶ ἀνήσυχος*)

Τί θὰ ξεσπάσῃ ἄραγε στὴν κεφαλή μου; ὁ φόβος
νὰ μὲ πλακώνῃ ἄρχισε καὶ ὁ Πασσᾶς μοῦ ἐφάνη
σήμερα πιὸ ἀνήσυχος, πιὸ σκοτεινὸς σὰ σφίγγα.
Δὲν πᾶν καλὰ τὰ πράματα, καὶ τὸ λαμπρὸ τ' Ἀ-
στέρι
τοῦ Γέρου τοῦ Τεπελενλῆ σὰ νὰ τραβᾷ στὴ δύση!
Κλεισμένο τὄχει τὸ Θεριὸ ὁ τρομερὸς Χουρσίτης
καὶ τ' ἄμετρα τ' ἀσκέρια του θὰ μποῦν ταχιὰ στὴν
πόλη.
Καὶ τὸ χειρότερο, ὁ Πασσᾶς σὰ νἄλλαξε, κι' ὁ
νοῦς του
σὲ ὑποψίες χάνεται, ἀφοῦ κ' ἐμᾶς τοὺς φίλους
—ἐμένα τὸν Ταχὴρη του—δὲ φαίνεται νὰ μ' ἔχῃ
στὴν πρώτη τὴν ἀγάπη του!.. Τί ἄραγε νὰ τρέχῃ;
Ἴσως θὰ ξέρῃ νὰ μᾶς πῇ ὁ Βεσσιάρης κάτι·
γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ τὸν φώναξα. Ἄ! νάτος.

(*Μπαίνει ὁ Βεσσιάρης*) Τί χαμπάρια;

σὰν συνῆρθε λίγο ξακολούθησε, λέγοντάς μου νὰ κάτσω σιμά της, καὶ τὰ λόγια της σιγὰ καὶ μυστικὰ μοῦ γιομίζανε φρίκη τὸ εἶναι μου, καὶ μοῦ φέρνανε σὰ σὲ ὄνειρο ἐτούτη τὴ νύχτα.

—Πᾶμε, παιδί μου, στὸ κάτου σπίτι... Μὴ σκιαχτῇς καθόλου ... Νὰ φτάσουμε στὴν πόρτα μονάχα· νὰ μπορέσω νὰ πάρω δύναμη νὰ φτάσουμε ὡς μὲ τὴν πόρτα. Σὰν ζυγώσουμε χτυπᾶς ἐσὺ σιγὰ μὲ τὸ χεράκι σου, καὶ σὰν ἀκούσῃς τὴ φωνὴ τοῦ πατέρα σου μὴν τρομάξεις.

— Ὁ πα...

— Σώπα, σώπαινε, μοῦ εἶπε βάνοντας τὸ δάχτυλό της στὰ χείλια της, καὶ μὴ ἀφίνοντάς με νὰ τὴ ρωτήξω. Ἔτρεμα οὖλη ἀπὸ λαχταρα, ἀπὸ φρίκη, καὶ δὲν ἠμπόρουνα νὰ σταθῶ. Τὸ σαγόνι μου ἐτρεμούλιαζε ὅπως μὲ τὸ βαρὺ κρύο, σὰν ἐπήγαινα στὸ σκολειό.

Ὕστερα σηκώθηκε, ἔτσι μεγαλόπρεπη ὅπως ἦτανε, πήγαμε στὴν κάμαρά της πρῶτα, φόρεσε τὴ βελουδένια της ὁλόμαυρη φορεσιά, ποῦ τῆς εἶχε φερμένα ἀπὸ τὴ Μασσαλία ὁ πατέρας, καὶ πιάνοντάς με ἀπὸ τὸ χέρι μοῦ εἶπε πάλε σιγά·

— Πᾶμε· σιγὰ νὰ μὴ μᾶς νοιώσουνε τὰ παιδιά... Κατάλαβες τί σοῦ εἶπα;

— Ναί, εἶπα μέσα μου, κουνιῶντας κατακάτου τὸ κεφάλι.

Κατεβήκαμε τὴ σκάλα, περάσαμε τοὺς μεγάλους διάδρομους τοῦ παλαιικοῦ ἐτούτου σπιτιοῦ, σκοτεινοὺς καὶ λίγο ὀγρούς, καὶ ὕστερα ἀπὸ μιὰ καμάρα τρισκόταδη, ποῦ σκοντάψαμε σὲ παλιοὺς σκελετοὺς ἀπὸ ἔπιπλα τοῦ σπιτιοῦ, φτάσαμε στὴν πόρτα ποῦ ὁδήγαε στὴν κάμαρα τοῦ πατέρα μου, ὅπως κατάλαβα ὕστερα.

Φτάσαμε καὶ σταθήκαμε ἐκεῖ σιγαλοπατῶντας. Ὅξω χάλαγε ὁ θεὸς τὸν κόσμο. Ἡ μητέρα χαμήλωσε καὶ μοῦ εἶπε σιγὰ στ' αὐτί. — Χτύπα σιγαλὰ τρεῖς φορές. Στὴν ἀρχὴ δὲν τρόμησα, μὰ πιάνοντας τὴ μητέρα ἀπὸ τὸ φουστάνι, πῆρα θάρετα, σήκωσα τ' ἄλλο μου χέρι καὶ χτύπησα μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀπαλάμη τρεῖς βολές.

Καμιὰ ἀπάντηση, τσιμουδιά. Μόνο ὁ ἀγέρας σφύριζε ὄξω, καὶ κάποιος ἀσβέστης ἔπεσε ἀπὸ τοὺς θόλους, καὶ μᾶς πισωγύρισε.

— Χτύπα πάλε σιγά, μοῦ λέει.

Ξαναχτύπησα. Τίποτα. Ὕστερα πάλε πιάστηκα ἀπὸ τὸ φουστάνι τῆς μητέρας. Τὸ βελοῦδο μ' ἀνατρίχιαζε· τὰ χέρια μου ἐτρέμανε.

— Χτύπα δυνατώτερα.

Καὶ χτύπησα, ποῦ ἀντήχησε στὸ θόλο.

— Ποιός ;.. εἶπε μιὰ φωνὴ σὰν ἀπὸ τάφο, βαρειά, ἀγνώριστη· μὰ ὕστερα, φανταζούμενη τὸν πατέρα μου στὸ σκοτάδι, ὅπως τὴ στερνὴ βολὰ ποῦ τὸν εἶδα, δὼ καὶ τόσους μῆνες, ἡ φωνή του μοῦ τὰν ξανάφερε ὁμπρός μου, ἔτσι ψηλόνε, μὲ τὰ γένεια του ποῦ μισασπρίσανε, μὲ τὴ γυριστή του μύτη, μὲ τὸ δεμένο του χαμογέλοιο, ἀφστηρόνε, περήφανο, ποῦ κοίταζε βαθειά, κάτου ἀπὸ τὰ πυκνά του φρύδια.

— Πές ὅτι εἶσαι σύ, ἡ Θεανώ, μοῦ εἶπε ἡ μητέρα, γλήγορα-γλήγορα στ' αὐτί, λαχανιαστά, ποῦ ἡ πνοή της θέρμαινε στὸ μάγουλό μου, περνῶντας.

— Εἶμαι ... Ἡ Θεανώ... πα...

Δὲν ἐπρόφτασα νὰ τελειώσω καὶ τὸ χέρι τῆς μητέρας μοῦ σφάλισε τὸ στόμα, λέγοντάς μου·

— Φτάνει, φτάνει, παιδί μου...

— Καὶ τί θέλεις τέτοιαν ὥρα ἐδῶ;.. Ἐσὺ μοναχή ;..

— Πές πῶς εἶνε καὶ ἡ μητέρα, μοῦ ξαναεῖπε σιγά.

— Μὰ... εἶνε καὶ ἡ μητέρα...

Δὲν πρόφτασα νὰ τὸ εἰπῶ καὶ ἡ πόρτα ἔτριζε. Σκοτάδι θεοσκότασο. Ὕστερα ἄνοιξε· δὲν ἐφάνηκε οὔτε ἦσκιος. Σιγαλιὰ πάλε. Ἔκαμε νάμπη ἡ μητέρα. Κοντοστάθηκε· μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ τράβηξε νὰ μποῦμε μαζί.

Ἄκουγα τὸν ἀνασασμὸ τοῦ πατέρα. Μέσα στὰ